

Zon, zee, strand...

...en vliegjes

Coelopa frigida:
Janet Graham

Wiervliegen. Als u in de zomer lekker op het strand ligt kan de aanwezigheid van deze insecten, soms in grote zwermen, best hinderlijk zijn. De wiervliegen die ter determinatie werden aangeboden veroorzaakten bovendien flinke overlast bij een bedrijf in vis- en schelpverwerking.

Tekst: Vera de Visser, KAD

Levenscyclus in wier

Vliegen uit de familie Coelopidae (wiervliegen) kunt u tegenkomen aan de kust, specifiek bij aangespoeld materiaal ter hoogte van de vloedlijn. Ze leggen daar hun eitjes in rottend organisch materiaal zoals zeewier en algen, waarmee de uitgekomen larven zich voeden. Ook de bacteriën die op het wier leven zijn een belangrijke voedingsbron. Wanneer de wiervliegjarven volgroeid zijn, verplaatsen ze zich vanuit het zeewier naar beneden, om zich te verpoppen in het zand. Volwassen wiervliegen leven voornamelijk van zeewier, maar eten daarnaast ook nectar. De gehele levenscyclus kan zich dus voltrekken op een zeer kleine oppervlakte, maar kan daar ook worden beëindigd: wiervliegen worden graag gegeten door vogels zoals diverse soorten strandlopers.

Nuttig diertje

Tijdens de ontbinding van aangespoeld zeewier op stranden komt warmte vrij, een proces waar wiervliegen dankbaar gebruik van maken voor hun ontwikkeling. Die gaat dan ook bijna het gehele jaar non-stop door, met als enige beperkende

factor een verminderde aanvoer van vers zeewier vanuit zee. Zelfs bij winterse omgevingstemperaturen onder het vriespunt blijft rottend zeewier een comfortabele verblijfplaats. Dat levert wiervliegen vaak veel generaties per jaar op. Hoge, zomerse omgevingstemperaturen kunnen zelfs zorgen voor een extra ontwikkelingsboost, waardoor zwermen wiervliegen zich vanaf de kust ook landinwaarts bewegen. Hun constante activiteit zorgt er voor dat aangespoeld wier snel wordt verteerd, waardoor voedingsstoffen beschikbaar komen voor andere fauna en flora. Een nuttig diertje dus, die wiervlieg. En niet alleen in zijn eigen natuurlijke habitat: wiervliegen worden ook vaak gebruikt als diermodel in onderzoeken over gedrag en genetica.

Drie soorten

Het Nederlands Soortenregister rapporteert dat er in Nederland drie soorten wiervliegen voorkomen: *Coelopa frigida*, *Malacomyia sciomyzina* en *Coelopa pilipes*, waarvan de laatste twee zeldzaamheden zijn en de eerste juist erg algemeen. Uiteraard komen er wel meer vliegensoorten en -families voor op het strand, dus waar

moet u op letten als u wiervliegen wilt herkennen? Coelopidae zijn donker gekleurd, meestal zwart, en ongeveer een halve centimeter groot. De poten zijn meestal (maar niet altijd) lichter van kleur. Het determineren van wiervliegen is niet altijd eenvoudig; bij twijfel kunt u bij het KAD een professionele determinatie aanvragen. Wiervliegen zien eruit alsof ze wel tegen een stootje kunnen met hun flink behaarde, platte lijf en sterke poten. Vermoedelijk is dit een aanpassing om de barre weersomstandigheden aan zee te doorstaan. Naar verluidt zijn ze daarom niet zomaar met één mep dood te slaan, maar aangezien wiervliegen u in feite nooit écht tot last zullen zijn, kunt u zich die moeite ook besparen en ze rustig wegwapperen. Leg uw handdoek zoveel mogelijk uit de buurt van aangespoeld wier, dan valt de overlast meestal wel mee.

De overlast bij het bedrijf dat de wiervliegen opstuurde kon worden opgelost door de ontwikkelingsbron weg te nemen, in dit geval vegetatie met de onderliggende laag nat zand met schelpenafval. ●